

2014

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 16.6.-30.6.2014

Kratak pregled dešavanja sa finasijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovni kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

1.1. Evropsko tržište

- *Stabilizacija vrijednosti evra*
- *Mogućnost negativnog uticaja geopolitičke krize na oporavak privrede*
- *Britanska funta i dalje tražena na tržištu*

Akcije Evropske Centralne Banke sa početka mjeseca oborile su vrijednost evra. Gubitak u odnosu na američki dolar je iznosio skoro 3.5%, i prvobitna reakcija tržišta je upućivala na dalje slabljenje ove valute, međutim evro se uspio stabilizovati iznad nivoa od 1.35USD i završio mjesec na skoro 1.37USD. Mario Draghi je istako da privreda još uvijek nije dovoljno snažna da podnese visoke troškove zaduživanja, pa će mjere stimulacije i niske kamate vjerovatno ostati na postojećem nivou do kraja 2016. godine. Program otkupa aktive i dalje nije opcija, ali ukoliko bude potrebe za istim, ECB će razmotriti kupovinu ne samo državnih, već i korporativnih hartija od vrijednosti, prema riječima guvernera.

Otežavajuća okolnost po privrede zemlja EU predstavlja globalna nestabilnost, prvenstveno sukobi u Ukrajini, slabi odnosi sa Rusijom, ali i krizna situacija u Iraku. Prema anketama koje objavljuje IFO institut, kompanije su upravo zbog navedenih razloga zabrinute za svoje poslovanje u budućnosti, iako još uvijek nema jasnih znakova pada poslovne aktivnosti. Stopa inflacije u Njemačkoj zabilježila je rast u junu, ali su cijene u Evrozoni ostale na najnižem nivou od novembra 2009. godine, odnosno na 0.5%. Proizvodnja u drugoj evropskoj ekonomiji, Francuskoj, imala je najveću kontrakciju od početka godine, dok su indeksi proizvodne aktivnosti za Evrozonu ostali minimalno iznad zone koja razdvaja rast od pada.

Snažan privredni rast i oporavak britanske ekonomije, posebno u oblasti proizvodnje koja je na najvišem nivou u poslednje dvije decenije, održao je visoku vrijednost funte u prvoj polovini godine. Stopa nezaposlenosti pada je ispod ciljanog nivoa od 7%, ali to nije bilo dovoljno da se podignu cijene zaduživanja. Iako je BoE veoma blizu podizanju kamatnih stopa, kao što je guverner Carney naglasio, ostaje rizik prijevremene akcije, što bi moglo da ima za posljedicu usporavanja trenutnog tempa oporavka privrede. Do promjene monetarne politike bi moglo da dođe ranije nego što je tržište očekivalo, ali rast mora da se zabilježi prvenstveno u oblasti ličnih primanja i potrošnje.

1.2 Američko tržište

- *Kamata stopa u US ostala nepromjenjena*
- *Oporavk američke privrede*
- *FED smanjio otkup obveznica za 10 mlrd USD*
- *Kanadska inflacija 2,3%*

Banka federalnih rezervi je na ovomjesečnom sastanku FED-a odlučila da kamatna stopa i dalje ostaje nepromjenjena 0%-0,25% te je najavljeno da će još neko vrijeme neće biti promjena u vidu povećanja kamatnih stopa. Takođe, i dalje se nastavilo sa mjesečnim smanjenja otkupa obveznica za 10 mlrd američkih dolara. Na konferenciji za štampu koja je održana nakon sastanaka, guvernerka FED-a Janet Yellen je izjavila da je evidentan rast američke privrede a to se vidi kroz smanjenje stope nezaposlenosti i kroz cijenovnu stabilnost. Stopa nezaposlenosti od 6,3% je za 0,4% niže od stope nezaposlenosti u martu kada se održao predhodni sastanak FED-

a. Prognoze FED-a su da će stopa nezaposlenosti biti na nivou 6%-6,1% što je manje za 0,2% u odnosu na predhodna predviđanja. Iako je bruto društveni proizvod imao pad u prvom kvartalu, ovo smanjenje je rezultat uglavnom prolaznih faktora. Domaća potražnja koja sadrži iz tražnju sektora stanovništva i privrednog sektora nastavlja i dalje da raste. FED smatra da se privredna aktivnost oporavlja i da će umjeren tempo rasta nastaviti u narednom kvartalu. Inflacija je i dalje ispod ciljanih 2%. Komitet FED-a je svjestan da niska inflacija može predstavljati rizik za ekonomski rezultat. Prema očekivanjima FED-a inflacija će do kraja ove godine dostići vrijednost do 1,7% dok će ciljana inflacija od 2% biti dostignuta 2016.godine. Takođe, FED je nastavio sa mjesečnim smanjenjem otkupa obveznica u iznosu od 35 mlrd USD što je za 10 mlrd USD manje od dostadašnjeg mjesečnog otkupa. Guvernerka Yellen je napomenula da otkup obveznica nije odlučujući monetarni mehanizam za pokretanje privrede, nego će otkup obveznica dalje zavisiti od podataka sa tržišta rada i inflacije te od efikasnosti i troškova ovakvog načina finansiranja privrede.

Kanadski dolar je dostigao najvišu vrijednost u odnosu na dolar nakon objave podataka o maloprodaji i inflaciji. Kanadska maloprodaja je dostigla 1,1% u aprilu što je za 0,4% više u odnosu na očekivanja. Stopa maloprodaje koja isključuje automobile je porasla za 0,7% u aprilu što je takođe 0,4% više od očekivanja. Inflacija za maj je porasla za 0,3% u odnosu na očekivanja te sad iznosi 0,5% dok je inflacija na godišnjem nivou 2,3% odnosno 0,2% više od očekivanja. Na osnovu posljednjih podataka koji dolaze iz Kanade, Centralna Banka Kanade bi uskoro mogla da promjeni svoj neutralni stav prema monetarnoj politici s obzirom da je otklonjen i najmanji rizik za kanadsku privredu nakon što je inflacija dostigla nivo 2,3%.

1.3. Azijsko tržište

- *Najveći rast potrošačkih cijena u Japanu u posljednjih 30 godina*
- *Pad potrošnje domaćinstava za 8%*
- *Stopa nezaposlenosti u Japanu 3,5%*

Japanski potrošači su osjetili prve posljedice povećanja PDV-a od strane Vlade Japana. Stopa inflacije je u maju u poređenju sa istim mjesecom prošle godine rasla za 3,7%, što je najveći rast cijena u posljednjih 30 godina. Dvije decenije se vlada Japana bori sa konstantnim padom potrošačkih cijena i suzdržavanjem potrošača. Početkom prošle godine je vlada zajedno sa Centralnom bankom pokrenula program u borbi sa deflacijom. Kao posljednja mjera je uvedena viša stopa PDV-a koja od 1. aprila ove godine iznosi 8% umjesto ranijih 5%, što je kao posljedicu imala uvećanje cijena u maju. Nakon što je naglo uvećana potrošnja domaćinstava u prvom kvartalu ove godine

prije poskupljenja, u maju je potrošnja drastično smanjena za oko 8% što je najveće smanjenje u zadnje tri godine. Prema procjenama ekonomista, privreda Japana bi u drugom kvartalu mogla sporije rasti nego što se ranije očekivalo dok vlada neočekuje veće uticaje uvećanja PDV-a na oporavak privrede jer je smanjenje potrošnje koja čini oko 60% bruto društvenog proizvoda u skladu sa ranijim projekcijama. Ukoliko plate u državi ne budu pratile stopu inflacije, smanjiće se kupovna moć stanovništva što će na kraju imati negativan uticaj na privredu. Dosada je bio slučaj da je na rast inflacije najveći uticaj imao rast troškova energenata koji su u poređenju sa prošlom godinom veća za oko 10% kao i slabija domaća valuta. Iz tog razloga vlada Japana trenutno vrši konstantan pritisak na preduzeća da povećaju plate svojim radnicima. Ekonomisti smatraju da će stopa inflacije u narednim mjesecima ponovo da se smanji ali da je generalno na dobrom putu da do 2015. godine dostigne ciljane inflaciju BoJ od 2%. U narednom periodu se ne očekuje dodatno labavljenje monetarne politike od strane BoJ. Stopa nezaposlenosti se u maju prema zvaničnim podacima vlade smanjila u odnosu na prošli mjesec za 0,1% na 3,5%, na najnižu stopu u posljednjih 16 godina.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 01.06-30.06.2014

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Vrijednost zlata je u izvještajnom periodu skočila za oko 5% na 1.330 dolara za uncu na najvišu vrijednost u posljednja 3 mjeseca. Više faktora je uticalo na cijenu zlata. Pored geopolitičkih rizika u Iraku i Ukrajini, čelnica FED-a Janet Yellen u svom govoru nije davala nikakve naznake kada bi FED mogla podići svoje kamatne stope što je investitore okrenulo u sigurnija ulaganja kao što je zlato. Na berzi zlata u Šangaju je i promet znatno uvećan. U sedmici kada je vrijednost zlata u jednom danu uvećana za 3,3%, promet tog plemenitog metala na berzi je bio za preko 30% veći nego sedmicu dana ranije. Kratkoročno gledano se može ponovo očekivati korekciju cijene dok se u dugom roku očekuje nastavak rasta vrijednosti ovog plemenitog metala.

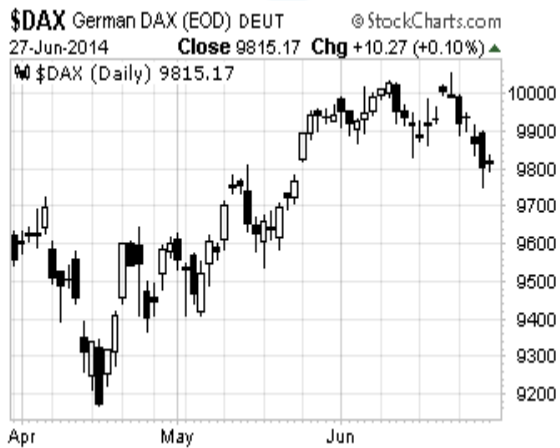
2.1. Kretanje cijene nafte

Nakon eskalacije sukoba u Iraku, cijena nafte na svjetskom tržištu je dostigla nivo od 114,11 dolara po barelu. Irak je drugi najveći svjetski izvoznik nafte nakon Saudijske Arabije. Nakon što je iračka vojska izlovala od militanskih grupa južni dio Iraka u kome se nalaze nafta postrojenja, cijena nafte se stabilizovala. Na blagi pad vrijednosti je uticao dogovor između pobunjenika u Libiji i vlade, da se otvore pojedini terminali za izvoz nafte, što bi trebalo da poveća ponudu na tržištu za 500 hiljada barela.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 01.07. do 11.07.2014	Očekivanja	Prethodno
01.07.2014	03:45	CNY	HSBC Manufacturing PMI (Jun)		49.4
	06:30	AUD	RBA Interest Rate Decision and Statement	2.5%	2.5%
	10:00	EUR	Markit Manufacturing PMI (Jun)	51.9	51.9
	11:00	EUR	Unemployment Rate (May)	11.7%	11.7%
	15:45	USD	Markit Manufacturing PMI (Jun)		57.5
02.07.2014	03:30	AUD	Trade Balance (May)		-122M
	11:00	EUR	Gross Domestic Product s.a. (YoY) (Q1)		0.9%
	17:00	USD	Fed's Yellen Speech		
03.07.2014	03:45	CNY	HSBC China Services PMI (Jun)		50.7
	10:00	EUR	Markit Services PMI (Jun)	52.8	53.2
	13:45	EUR	ECB Interest Rate Decision (Jul 3)		0.15%
	14:30	EUR	ECB Monetary policy statement and press conference		
	14:30	USD	Nonfarm Payrolls (Jun)	213K	217K
	14:30	USD	Unemployment Rate (Jun)	6.3%	6.3%
	15:45	USD	Markit Services PMI (Jun)		58.1
07.07.2014	16:00	GBP	NIESR GDP Estimate (3M) (Jun)		0.9%
08.07.2014	03:30	CNY	Consumer Price Index (YoY) (Jun)		2.5%
	04:00	CNY	Gross Domestic Product (YoY) (Q2)		7.4%
	04:00	CNY	Trade Balance (Jun)		\$35.92B
	09:15	CHF	Consumer Price Index (YoY) (Jun)		0.2%
09.07.2014	03:00	AUD	Unemployment Rate s.a. (Jun)		5.8%
	20:00	USD	FOMC Minutes		
10.07.2014	01:50	JPY	BoJ Monetary Policy Meeting Minutes		
	13:00	GBP	BoE Asset Purchase Facility (Jul)		375B
	13:00	GBP	BoE Interest Rate Decision		0.5%
11.07.2014	14:30	CAD	Unemployment Rate (Jun)		7%

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,50%	-0,25%	02.05.2013	03.07.2014
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	30.07.2014
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	10.07.2014
Banka Kanade	1,00%	0,25%	08.10.2010	16.07.2014
Švajcarska nacionalna banka	0,00%	-0,25%	03.08.2011	18.09.2014
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	-
Banka za novčane rezerve Australije	2,50%	-0,25%	06.08.2013	01.07.2014